

Vuosikertomus 2015

Naiset Rauhan Puolesta –liike/Amandamaji ry

Naiset Rauhan Puolesta –liike kokoontui pääasiassa Naisasialiitto Unionin tiloissa Bulevardilla kerran kuukaudessa. Kuluva vuosi oli liikkeemme 36. toimintavuosi. Liikkeessämme toimii Itkijänaiset, Naiset Atomivoimaa Vastaan, Amandamaji r.y. ja Naisten verkosto –Irti uraanista, atomivoimasta ja atomiaseista. Olemme mukana Uraaniaseet kieltoon ry:ssä. Amandamaji ry:n hallituksen jäsenet ovat, pj. Marika Lohi, varsinaiset jäsenet Marjatta Kurtén, Varpu Kinnunen-Saaritsa, Kikka Rytönen ja Lea Launokari sekä varajäsenet Gerd Söderholm ja Ulla Klötzer.

Teemme yhteistyötä ja olemme jäsenenä ICBUW:ssä, (Kansainvälinen uraaniaseiden kieltoa vaativa verkosto) ja sen lisäksi Pohjoismaisessa Uraaniaseet kieltoon verkostossa sekä IPB:ssä (International Peace Bureau). Kansainvälinen toiminta on liikkeessämme aktiivista.

Naiset Rauhan Puolesta on sitä mieltä että ydinvoima ja ydinaseet sekä uraaniaseet ovat kaikki osa uraanin elinkaarta. Niin kauan kun maailmassa on ydinvoimaloita on mahdollisuuksia rakentaa ydinaseita ja uraaniaseita.

Fennovoima-yhtiön suurimmaksi osakkaaksi ryhtyi Venäjän valtion korporaatio Rosatom, peräti 34 prosentilla. Rosatom toimii täysin Venäjän valtionhallinnon alaisuudessa ja sen päätoimiala on ydinasetuotanto ja suunnittelu. Rosatom toimittaa polttoaineen Mayakin jälleenkäsittelylaitokselta Pyhäjoelle ja se toimii myös laitoksen rahoittajana. Fennovoima sai aikaa vuoden 2015 kesäkuulle hankkia tarvittavan määrän kotimaisia osakkaita.

TOIMINTA

Women, Peace and Security: Transforming the global agenda for sustainable peace, 3.3. Helsingin Yliopisto. Osallistuimme Helsingin Yliopiston, Ruotsin suurlähetystön ja Ulkopoliittisen Instituutin järjestämään seminaariin. Puhujana Ruotsin ulkoministeri Margot Wallström, kommentipuheenvuoro tutkijatohtori Marjaana Jauhola. Mukana Anja-Riitta Ketokoski ja Lea Launokari

Fukushiman muistopäivää vietettiin Helsingissä Kolmen Sepän patsaalla 11.3. Neljä vuotta sitten Fukushima Dai'ichin atomivoimalaitoksessa tapahtunut onnettomuus on maailmanhistorian pahin. Ongelmaksi on muodostunut suuri säteily määrä ja edelleen meriveteen vuotava radioaktiivinen jätevesi. Itkijänaiset olivat mukana muistopäivän tapahtumassa.

Fukushiman muistopäivää 11.3. vietettiin myös Tukholmassa, jossa kansalaisjärjestöt järjestivät mielenilmauksen Suomen ja Japanin suurlähetystöjen edustalla. Aktivistit luovuttivat kirjelmän suurlähettiläille, jossa mm. kritisoitiin sitä miten viranomaiset voivat antaa Fennovoimalle luvan pakkolunastaa maat ja aloittaa metsän hakkaamisen suunnittelua ydinvoimalaa varten Pyhäjoen kunnan Hanhikivenniemellä. Mukana Pirkko Lindberg.

Autonomiset asejärjestelmät ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus 30.3. UM

Tilaisuus oli jatkoa ulkoasiainministeriön syksyllä 2014 järjestämälle keskustelutilaisuudelle, jossa käsiteltiin laaja-alaisesti autonomisiin asejärjestelmiin liittyviä kysymyksiä. Nyt keskusteluissa oli tarkoitus keskittyä autonomisten asejärjestelmien oikeudellisiin näkökulmiin, erityisesti kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen ja ihmisoikeuksiin. Keskustelu oli myös osa valmistautumista huhtikuussa 2015 järjestettävän, eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen (CCW) puitteissa käytävään keskusteluun autonomisista asejärjestelmistä. Läsnä Lea Launokari ja Anja-Riitta Ketokoski.

Helsingin Sosiaalifoorumissa olimme mukana järjestämässä kahta seminaari.

Talous ja demokratia Fennovoiman ydinvoimalahankkeessa – Kuka saa äänensä kuuluviin megaluokan projektissa? Lauantaina 25.4. Järj. Naiset Atomivoimaa Vastaan, Maan ystävät ja Hyökyaalto-verkosto.

Kauko-ohjattu sota - tappamista etätyönä, sunnuntaina 26.4.

Kauko-ohjattavat hävittäjät, drones, drönare – terrorisoivat ihmisten elämää maailman kriisipesäkkeissä. Uuden sodankäynnin muodon liipaisin sijaitsee Kirunassa, Ruotsissa ja suomalainen Patria valmistaa näiden aseiden kommunikaatiojärjestelmää, CANDL:ia.

Kauko-ohjausta käyttävän hyökkääjän kannalta sota on siistiytynyt, mutta tulos on sama uhrin - siviilien, sotilaiden tai laajemmin ajatellen luonnon - kannalta. Sotateollisuus luo tuotteistaan mielikuvia siinä missä mikä tahansa muukin kaupallinen toimija. Naiset Rauhan Puolesta haluaa tuoda seminaarissa esille näiden aseiden epäinhimillisyyden alkuvuodesta ilmestyneen julkaisunsa lisäksi. Myös YK on ollut huolissaan uuden tekniikan luoman sodankäynnin moraalisiin muutoksesta. Yhteistyössä PANDin ja TEPin kanssa

Avaussanat Lea Launokari ja Kikka Rytönen, Naiset Rauhan Puolesta
Ihmillinen kärsimys ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus
oikeudellinen neuvonantaja Jani Leino, Suomen Punainen Risti
Tekniikka ja rauhan haasteet, hallituksen puheenjohtaja Jarmo Pykälä, SaferGlobe

Tshernobylin muistopäivän tapahtuman viettoon saimme tukea ruotsalaisilta Kvinnor för Fred ryhmältä. He olivat valmistaneet performanssin, jossa puhdistettiin kaikki säteily pois, pukeutuneina keltaisiin haalareihin ja naamareihin. Tilaisuus kiinnitti ihmisten huomion. Tapahtuma järjestettiin Kolmen Sepän patsaalla, 26.4.

Feministiskt Forum, Tukholma, ABF huset 9.5.

Patriarkala strukturer bakom val av energisystem – Feminism och hållbarhet

Järjestäjänä: Gröna Kvinnor. Alustajina: Ewa Larsson, yhteiskuntatieteilijä ja Gröna Kvinnor puh.joht ja Ulla Klötzer, Naiset Rauhan Puolesta -liikkeestä

Keskustelutilaisuus EU:n ja Yhdysvaltojen välisistä vapaakauppaneuvotteluista. 21.5. ulkoministeriön järjestämä tilaisuus oli tarkoitettu kansalaisjärjestöille. Tilaisuudessa annettiin lyhyt katsaus neuvottelujen tilanteeseen. Läsnä Lea Launokari

Maailma Kylässä 23-24.5. Kaisaniemessä

Osallistuimme rauhanjärjestöjen pikkuteltassa Kaisaniemen puistossa suihkulähteen reunalla Samassa teltassa olivat Rauhankoulu, Rauhanliitto, Sadankomitea, Safer Globe. Tapahtumassa jaoimme tietoa liikkeemme toiminnasta ja möimme julkaisumme Kauko-ohjattu sota – tappamista etätyönä.

Hibakushien vierailu Suomessa. Japanilainen Peace Boat vieraili Helsingissä 1.6. Rauhanliitto toimi järjestäjätahona, mutta myös liikkeemme oli mukana tässä päivän mittaisessa tapaamisessa. Peace Boat on tulossa Suomeen uudestaan syksyllä muutaman päivän vierailulle.

Burghfieldissä, Britanniassa järjestettiin kesäkuun alussa kansainvälinen rauhanaktivistien leiri. Britanniassa maan parlamentti tekee ensi vuonna päätöksen, uudistetaanko maan vanheneva ydinsukellusvenelaivasto. Aktivistit ovat jo vuosia järjestäneet toimintakuukauden Burghfieldin ydinasetehtaan luona Etelä-Englannissa. Mukana Kikka Rytönen.

Peace Alert, Helsinki 13.6.

Kansainvälinen seminaari, jossa keskusteltiin militarisoinnista, NATOsta, aseistariisunnasta, ympäristöstä, turvallisuuskysymyksistä. Liikkeemme edustaja vastasi avauspuheenvuorojen ja keskustelujen fasilitoinnista.

Järjestetty yhteistyössä PANDin, Demokraattisen sivistysliiton ja Euroopan vasemmiston kanssa. Marja-Liisa Siira toimi yhden paneelin puheenjohtajana.

Parempaa virtaa leiri Pyhäjoella 12.6. – 16.6.

Pyhäjoella järjestetyn leirin tarkoitus oli jättää ydinvoima taakse ja siirtyä uusiutuviin energiamuotoihin. ydinvoimateollisuus on riskialtis, kallis ja likainen. Mukana tapahtumissa oli

Framtidsförespråkarna – Tulevaisuuden Tekijät, erilaisia teatteri- ja tanssiryhmiä ja asiantuntijaluentoja aktivistisen toiminnan lisäksi.

13.6. Energiakäännö –seminaari. Energiaomavaraisuudesta ja uusituvista energiamuodoista, Pyhäjoen lukio. Järjestettiin yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry:n, OK-opintokeskuksen ja Maan ystävät ry:n kanssa.

Mukana Gerd Söderholm, Pirkko Lindberg ja Lea Launokari

International Women's Peace Group (IWPG) Etelä-Korean Naisten Rauhan järjestö on ollut yhteydessä meihin. Heinäkuun 9. päivänä lähetimme videonauhoituksen heidän konferenssille, jossa sanoimme tukevamme kansainvälistä naisten rauhantyötä.

Mielenilmaus Fortumin pääkonttorin edessä 17.7.

Fortumin tiedotustilaisuuden aikana mielenilmauksessa vaadittiin, ettei yhtiö lähde mukaan Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen ja että yhtiö vetäytyy ydinvoimasta. Mielenosoituksella haluttiin kiinnittää huomiota siihen ettei valtioyhtiön pidä suostua mukaan tällaiseen riskialttiiseen toimintaan. Mukana Varpu Kinnunen-Saarista ja Lea Launokari

Hanhikiven leirin tuki, 26.28.7. Fennovoiman vastainen mielenilmaus Pyhäjoella. Päivien aikana vedimme maastoon huomionauhalla ja julisteilla 5 km:n säteen ydinvoimala-alueesta. Tällä halusimme tiedottaa paikkakuntalaisille ydinvoiman vaaroista. Mukana Varpu Kinnunen-Saaritsa, Pirkko Lindberg ja Lea Launokari

Fennovoiman hautaaminen tapahtuma 6.8. Helsingissä

Valtioneuvoston päättäessä torstaina 6.8. Fennovoiman tulevaisuudesta järjestöt, ympäristöliikkeet ja verkostot järjestivät ydinvoimalahanketta vastustavan mielenosoituksen Helsingissä alkaen klo 11. Rautatien torilta käynnistyvä mielenosoitus jatkui Senaatintorilla toritapahtumana, jossa oli tarjolla iltaan asti musiikkia, performansseja ja puheita. Tapahtumassa Senaatintorilla tarjottiin *Säteilevä illallinen performanssi* kaikille halukkaille.

Ruotsalaiset ydinvoimanvastustajat halusivat päästä Työ- ja elinkeinoministeriön puheille, muttei heitä otettu vastaan, sama toistui Fortumin suhteen. Yhteistyössä useiden ympäristö- ja rauhanjärjestöjen kanssa.

Hiroshiman muistopäivää vietettiin perinteisesti Helsingissä Töölönlahden rannassa elokuun 6. päivänä. Tämän päivän ohjelmassa huomioitiin myös Japanin, Fukushiman atomivoimaloiden kohtalo. Ruotsalaiset vieraamme osallistuivat myös tähän iltaohjelmaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön energiaosaston virkamiesten tapaaminen 12.8.

Energiaosaston ylijohtaja Riku Huttusen ja teollisuusneuvos Herkko Plitin tapaaminen. Koska ministeriössä ei ollut valmiutta ottaa vastaan ruotsalaisia vieraita 6.8. järjestyi tapaaminen nyt. Mukana oli Luonto-Liitto, Suomen Luonnonsuojeluliitto, biokemisti ja liikkeemme kaksi edustajaa. Esitimme kysymyksiä Fennovoiman rakennuslupaun, ydinjätteeseen ja luonnonsuojeluun liittyen toimitettavaksi myös ministerille.

Mukana Varpu Kinnunen-Saaritsa ja Lea Launokari

Nato and Russia in the Baltic Sea Area, konferenssi 4-6.9. Hotelli Arthurissa, Helsingissä

Uusi vastakkainasettelu nostaa päätään: se ilmenee sotilaallisten menojen kasvuna, ydinaseriisunnan etenemisen epäonnistumisena sekä sotaharjoitusten kaltaisena sapelienkalisteluna. Naton laajentuminen itään, Krimin liittäminen Venäjään ja Itä-Ukrainan sota ovat johtaneet jännityksen kasvamiseen Itämerellä, missä Venäjän ja Nato-maiden rajat kohtaavat. Sotilaallinen toiminta alueella on kiihtynyt. Puola ja kolme Baltian maata ovat huolestuneita, koska kokevat Venäjän uhaksi, ja ovat vaatineet äänekkäästi Naton vahvempaa läsnäoloa alueella. Uusien Nato-kumppanuussopimuksien solmiminen on muuttanut Ruotsin ja Suomen, nämä aiemmin puolueettomien valtiot, yhä enemmän osaksi tätä kasvavaa konfliktia.

NATO and Russia in the Baltic Sea Area -konferenssi pyrkii analysoimaan tämän uuden vastakkainasettelun nousua, Naton laajenemista ja Ukrainan konfliktia.

Järjestäjinä No to War – No to Nato verkosto yhteistyössä suomalaisten rauhanjärjestöjen kanssa.

Liikkeellämme yhdessä Rauhanpuolustajien kanssa oli suurin vastuu tapahtuman järjestämisestä. Osanottajia n. 70.

Rauha avaruuteen ja maan päälle, Kemijärvi 3.10.

Keskustelutilaisuus Kemijärven valtuustosalissa

Tapahtuma liittyi kansainväliseen rauhaa avaruuteen vaativaan toimintaviikkoon (Keep Space for Peace). Järjestäjät: Suomen Rauhanpuolustajien Lapin piiri

Alustavat puheenvuorot:

- Mitä jos Suomi ja Lappi ovat NATO:n rajana Venäjää vastaan? Alustajana opettaja Ulla Klötzer
- Sota satelliittien välityksellä. Alustajana dipl.ins. Tapio Siirilä
- Aseteollisuusyritys Robonic Oy:n toiminta Kemijärvellä. Alustajana sihteeri Kerstin Tuomala

Atomipommista selviytyneet (hibakushat) kiertueella Suomessa 5.-7.10.

Ryhmä ydinaseiden käytön ja niiden olemassaolon seurauksista puhuvia japanilaisia vieraili Suomessa 5.-7.10. Mukana oli Hiroshiman atomipommi-iskusta selvinnyt Reiko Yamada sekä atomipommien ja Fukushiman ydinvoimalaonnettomuuden uhreja hoitanut lääkäri Osamu Saito. Vierailu oli osa kansainvälistä hibakusha-kiertuetta.

Yleisön oli mahdollista tavata hibakusha-ryhmä ja kuulla kokemuksia atomipommien inhimillisistä seurauksista 5.10. Ryhmä vieraili 6.10. Säteilyturvakeskuksessa (STUK) keskustelemassa säteily sairauksista ja niiden ennaltaehkäisystä. Järjestäjänä Naiset Rauhan Puolesta. Ja 7.10. ryhmä luennoi Lapinjärven siviilipalveluskeskuksessa.

Pääjärjestäjä kiertueelle oli Rauhanliitto.

Autonomiset asejärjestelmät, 9.10. UM. Ulkoministeriön järjestämä keskustelutilaisuus rauhanjärjestöille, puolustusministeriön edustajille, aseteollisuudelle ja muille kansalaisjärjestöille. Osanottajana Lea Launokari ja Anja-Riitta Ketokoski.

Hanhikivileirin tuki. 22-25.9. Tutustuminen leirin tilanteeseen, keskustelua ja suunnittelua tulevista tukitoimista. Osanottaja Gerd Söderholm

23-24.10 Förmöte och 25.10. Årsmöte Folkkampanjen mot Kärnkraft och Kärnvapen, Tukholma Kokouksessa keskusteltiin NATO kumppanuus- ja isäntämaasopimuksesta, ydinjätteen loppusijoituksesta, Suomen ydinvoimalahankkeesta ja Ruotsin ydinvoimaloiden tilasta. Kokouksesta lähetettiin yhteinen kirjelmä molempien maiden kansanedustuslaitoksille, jossa mm. sanottiin:

RUOTSIN JA SUOMEN KUULUU EDISTÄÄ MAAILMANRAUHAA – EI LIITTOUTUA MAAILMAN SUURIMMAN YDINASELIITON KANSSA

Sekä Ruotsissa että Suomessa toteutetaan politiikkaa, joka yhä nopeammin vie maitamme NATO:n, maailman suurimman ydinaseiliiton, täysjäseneksi. Molemmat maat kuuluvat rauhankumppanuusohjelmaan ja molemmat maat ovat allekirjoittaneet NATO:n isäntämaasopimuksen, joka kattaa kohtalokkaita sotilaallisia velvoitteita.

Suomen osalta isäntämaasopimus on loppuun käsitelty. Sopimuksesta ei koskaan keskusteltu julkisesti eikä sitä käsitelty demokraattisesti Suomen eduskunnassa. Ruotsissa sitä vastoin sopimus käsitellään parlamentissa keväällä 2016.

NRP:stä Ulla Klötzer, Ida Danielsbacka ja Lea Launokari

Parempaa virtaa – Ydinvoima- ja kaivoskriittinen tapahtumaviikonloppu, 6-8.11. Raaha ja Pyhäjoki Miten Laivakankaan kaivos on vaikuttanut ympäristöön? Mitä Fennovoiman hanke tarkoittaa raahelaisille ja pyhäjokisille? Millainen on kuntalaisten taloudellinen vastuu hankkeen osoittautuessa tappiolliseksi? Keskusteluja, työryhmätyöskentelyä ja mielenilmaus Pyhäjoella.

NRP:stä Kikka Rytönen ja Lea Launokari

Vegaanibrunssi 29.11. Helsingissä

Keräsimme brunssilla varoja ydinvoimanvastaiseen työhön. Tarjolla oli maittavaa vegaaniruokaa. Osanottajilla oli mahdollisuus keskustella aseistariisunnasta, ydinaseista, ydinvoimasta ja loppusijoituksesta.

Muuta

Kirjailija Pirkko Lindberg julkaisi kirjan Fukushima för evigt.

Vuoden 2013 lopulla Pirkko Lindberg matkusti Fukushimaan ottamaan selvää katastrofin vaikutuksista japanilaisten elämään ja yhteiskuntaan. Hän kiersi ympäri Japania haastattelemassa ihmisiä, joiden elämän onnettomuus oli muuttanut.

Vuoden 2015 aikana hän on kiertänyt lukuisissa paikoissa sekä Suomessa että Ruotsissa näyttäen omia matkakuviaan ja kertoen tapaamista ihmisistä, heidän tunteistaan ja ydinvoimalaonnettomuuden vaikutuksesta. Kirja käännetään suomeksi ja se ilmestyy Fukushiman muistopäivänä 2016.

Eräs liikkeemme aktiivi on vuoden mittaan tehnyt ihmisoikeus- ja solidaarisuustyötä. Koska liikkeemme haluaa auttaa nuoria saamaan mahdollisuuden hyvään ja itsenäiseen elämään on henkilöitä autettava monella tavalla kaiken byrokraattisten lupien kirjoittamisessa ja lomakkeiden täyttämässä. Kova ja sinnikäs työ on nyt tuottanut tulosta. Liikkeemme on taannut asunnot kahdelle Suomeen tulleelle EU-alueen nuorelle työnhakijalle, toinen kotoisin Italiasta ja toinen Unkarista missä korkeakoulutettujenkin nuorten on mahdoton saada työpaikkaa.

Naiset Rauhan Puolesta –liikkeen toiminta nojautuu yksityisten henkilöiden vapaaehtoiseen työskentelyyn. Pienen pienellä julkisella tuella liikkeemme pystyy pitämään sekä kotimaisia että ulkomaisia yhteyksiä yllä osallistumalla eri tapahtumiin. Joihinkin tapahtumiin saamme tukea yksityisiltä henkilöiltä ja joiltakin yhdistyksiltä. Julkinen tuki ei riitä edes yhden seminaarin järjestämiseen.

Naiset Rauhan Puolesta on antanut useita julkilausumia, kirjoittanut kannanottoja viranomaisille, tavannut eduskuntaryhmiä ja kansanedustajia, laatinut ja allekirjoittanut vetoamuksia ja osallistunut useisiin militarisoinnin- ja atomivoimanvastaisiin mielenosoituksiin Helsingissä ja muualla Suomessa. Ennen eduskuntavaaleja levitimme ympäri Helsingin ja Uudenmaan tarroja *Älä äänestä sotaa! Rauhan Suomi EI NATOLLE!* Useat liikkeemme jäsenet ovat kirjoittaneet artikkeleita ja mielipidekirjoituksia, joita on julkaistu suomalaisissa ja ulkomaisissakin lehdissä.

NRP:llä ei ole toimistoa eikä yhtään palkattua työntekijää, kaikki työ tehdään vapaaehtoisvoimin. Liikkeelleemme on avattu facebook-sivut.

Liikkeemme toimii yhteistyössä lähes kaikkien suomalaisten rauhan- ja ympäristöjärjestöjen kanssa.

Amandamaji ry toimii Naiset Rauhan Puolesta –liikkeen virallisena rekisteröitynä järjestönä, jonka puitteissa liikkeemme pystyy hoitamaan varainhankinnan viranomaisiin päin. Taloutemme koostuu tukimaksuista, osanottomaksuista sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön rauhantoiminnan vuotuisesta anotusta avustuksesta.

Helsingissä
9.5.2015

Lea Launokari
yhteyshenkilö, aktivisti